

SLOOTMAAISEL LOKAAL TOEPASSEN ALS BODEMVERBETERAAR

[PILOT] Gemeente Raalte

TOEPASSING

Bodemverbetering: korte kringloop/slootmaaisel rechtstreeks lokaal toepassen

WAAR

Buitengebied van gemeente Raalte

KETENPARTNERS

- Gemeente Raalte
- Loonwerkers
- Agrariërs

DOORLOOPTIJD PILOT

Vanaf 2014

WELK TYPE MAAISEL

Slootmaaisel

HOEVEEL MAAISEL

1400 ton maaisel

WIE LEVEREN HET MAAISEL

Loonwerkers

AFNEMER(S)

Deelnemende agrariërs - korte kringloop. Lokale toepassing op belendende percelen

Drie jaar geleden startte de gemeente Raalte een pilot met lokale toepassing van slootmaaisel, als bodemverbeteraar voor de landbouw. De pilot wordt inmiddels elk jaar verlengd, in afwachting van meer duidelijkheid.

De pilot is aangezwengeld door LTO Oost. Veel landbouwgrond blijkt uitgeput, er is dringend behoefte aan organisch materiaal. De vraag is: leent het maaisel dat geoogst wordt bij het onderhoud van de sloten zich voor inzet als bodemverbeteraar binnen het gebied waar de pilot plaats vindt?

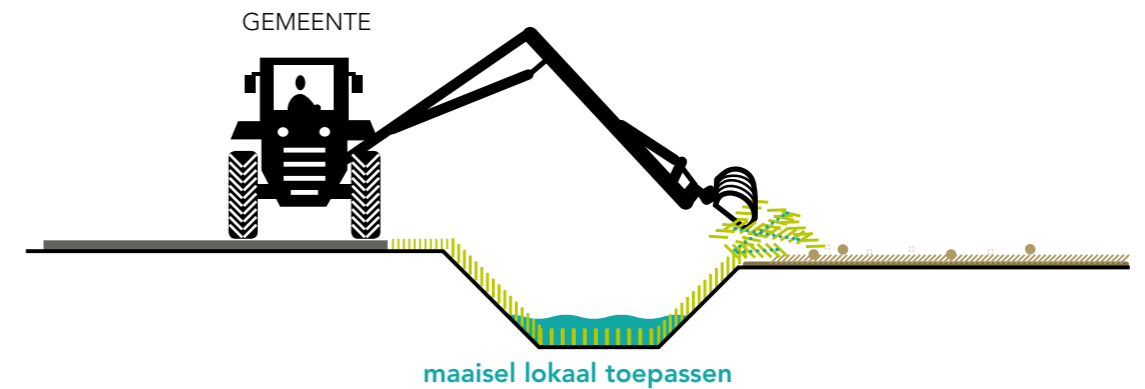
“We zijn als gemeente met deze vraag aan de slag gegaan, samen met twee loonwerkbedrijven. We zijn klein begonnen met een verkenning: eerst ervaring opdoen met hoe het

werkt, en inschatten hoeveel vraag er is bij agrariërs. Dat verliep goed: de respons was groot. De meeste boeren hadden wel interesse in dit materiaal”, zegt Arie Wassink, vakspecialist Groen bij de gemeente.

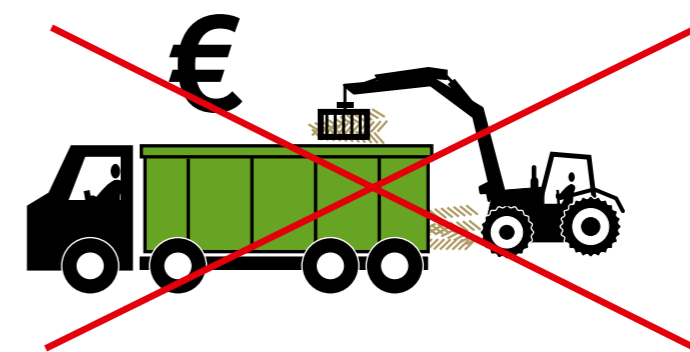
Minder transport

Bij de gemeente zijn er twee typen sloten: droge en natte. Om die laatste categorie draait de pilot. “In de gemeente Raalte gaat het om 127 kilometer natte sloten. Die worden op diepte gehouden met behulp van een korf (bak met messen). Het maaisel wordt daarna eerst op de kant gezet. Na een paar dagen wordt het op aangrenzende landbouwpercelen gebracht.”

Per jaar kan er 1400 ton slootmaaisel worden geoogst. 1150 ton maaisel kan de gemeente leveren aan agrariërs. De resterende 250 ton voert de gemeente af naar een composteerbedrijf. “Tot voor kort werd al het maaisel dat gewonnen wordt bij slootonderhoud nog per vrachtwagen afgevoerd naar een groenafvalverwerker. Daar werd het materiaal gecomposteerd. De

in plaats van transport + kosten

gemeente betaalde daar 21 euro per ton maaisel voor, een totale kostenpost van 30.000 euro.”

Waarom wordt maaisel eigenlijk nog steeds voor een deel afgevoerd naar de groenverwerker? “Soms is er wel een sloot, maar grenst die niet aan landbouwgrond. Soms wil de boer het maaisel van de gemeente niet op zijn land. Uit principe, of als er vervuiling is aangetroffen. Ook natuurbeheerders die hun percelen juist willen verschralen, accepteren geen meststoffen of bodemverbeteraars op het terrein, dus ook geen maaisel. Dat is ook niet verplicht, het gebeurt op vrijwillige basis.”

Geen pilot maar normale praktijk

Wat zou er moeten gebeuren om deze werkwijze niet langer als pilot te zien, maar als normale uitvoeringspraktijk? “Het zou de gemeente helpen wanneer er meer duidelijkheid is over de wettelijke kaders. Op dit moment wordt verondersteld dat we nog aan vrij

strikte regelgeving vastzitten. Het maaisel uit de sloot zou daardoor alleen direct op aanliggend land mogen worden gebracht, of naar een ander perceel van dezelfde eigenaar. Maar dat mag dan weer alleen als dat niet verder is dan 1000 meter. We zouden graag vrijstelling krijgen van deze regeling. Als de toegestane transportafstand wordt vergroot tot 5000 meter, is er meer mogelijk.”

Kosten gelijk

Levert de pilot ook geld op? “De boeren hoeven niet te betalen voor het geoogste maaisel als bodemverbeteraar, maar ze krijgen er ook niets voor vergoed. Dat ligt anders als de boer extra kosten moet maken. Bijvoorbeeld als er ondanks een kwaliteitscheck onverhoopt toch extreem veel blikjes of plastic zakken met het maaisel op het land terecht zijn gekomen. Die extra afraapkosten vergoeden wij dan. Als vooraf bekend is dat een deel van het geoogste maaisel fysieke vervuiling bevat, voeren we het af naar een

afvalverwerker. Dan is het voor ons geen leverbaar product meer.”

“Maar normaliter voeren we in de pilot minder maaisel af dan voor de proef. Of dat ook leidt tot een kostenbesparing voor de gemeente? Nee, want het geld dat we besparen, besteden we nu aan de loonbedrijven die het werk voor ons uitvoeren.”

“Netto verandert er qua kosten eigenlijk niets. Wat we normaal kwijt waren aan stortkosten en machines, zijn we nu kwijt aan de loonwerkers. Daarvoor sluiten we jaarlijkse contracten af. We werken met vijf verschillende loonwerkers in de keten. We denken wel na over hoe we het werk voor meerdere jaren kunnen aanbesteden. We zijn enorm geholpen met de lokale loonbedrijven die de betreffende agrariërs goed kennen. Daarom besteden we het werk zoveel mogelijk lokaal aan. Werken met maaisel als bodemverbeteraar blijft toch gebieds- en relatie gebonden werk.” ∞